

Hiện có khoảng 30 nhà xuất bản "chui" tại Việt Nam

Nhà thơ Bùi Chát thuyết trình tại hội nghị IPA năm 2008 (DR)

Sau khi nhận giải thưởng Tác do Xuát bán 2011 tại Buenos Aires, Argentina trở về nước ngày 30/4/2011, nhà thơ Bùi Chát bị công an Việt Nam câu hỏi về thơ mà viết và sau đó liên tục bị sách nhiễu.

Sau sự kiện này, Hiệp hội Xuát bán Quốc tế IPA đã cử phái đoàn đến tìm hiểu vào tháng 11 nhằm tìm hiểu về tình hình xuất bản tại Việt Nam.

Dựa trên kết quả tìm hiểu trong chuyến đi đó, hôm qua 17/01/2012, Hiệp hội Xuát bán Quốc tế đã công bố một bản báo cáo về tình trạng kiểm duyệt xuất bản tại Việt Nam.

Bản báo cáo cho biết, trong thời gian tại Việt Nam, phái đoàn IPA đã gặp nhà thơ Bùi Chát hai lần.

Hiệp hội, hội chiåu, máy tính xách tay cũng như giấy chång nhån giấy in thång cåa ông và còn bị tịch thu. Nhà thơ và nhà thơång xuyên biên giới công an mới chång phåc theo dõi.

Trong bản báo cáo, Hiệp hội Xuất bản Quốc tế ghi nhận rằng, ở Việt Nam, do hội thơång xuất bản phåc tåp cåa Nhà nåc, một số nhà xuất bản phải hoạt động không có giấy phép. Tiếp theo sau nhà xuất bản Giấy Vån, ra đời cách đây 10 năm, hiệp hội có khoảng 30 nhà xuất bản "chui" ở Việt Nam.

Cũng theo IPA, ở Việt Nam, việc kiểm duyệt sách là một quy trình rất phức tạp, không rõ ràng và rất quan liêu, tråc khi và kể cả sau khi sách đã được xuất bản. Ví dụ gần đây nhất là một truyện tranh về thành ngữ Việt Nam - "Sát thủ đầu mång må" - đã bị thu hồi vì nội dung và ngôn từ bị cho là xúc phạm.

Cũng theo báo cáo của IPA, các nhà xuất bản chui là đối tượng bị thẩm vấn và bị đe dọa thẩm tra xuyên. Tuy nhiên, cho đến nay không ai chính thức bị kết án tù. Các tác giả đã phát hành qua mạng nhà xuất bản chui thì cũng bị theo dõi thẩm tra xuyên. Một số đang ngåi tù vì nhång tội danh được tåo dựng nên.

Trong bản báo cáo, Hiệp hội Xuất bản Quốc tế đề nghị một lần nữa đến từ do xuất bản ở Việt Nam, mà trước hết là chính quyền phải trả vô điều kiện và ngay lập tức hội chiåu cho Bùi Chát, cũng như giấy chång nhån giấy in thång và máy tính xách tay của ông.

Thứ hai, IPA kêu gọi Việt Nam cập nhật sửa đổi Luật Xuất bản năm 2004 để luật này phù hợp với Công ước Quốc tế và các quyån dân sự và chính trị, chẳng hạn : Chåm dứt các quyån của Nhà nåc về xuất bản, bãi bỏ Điều 10 của Luật xuất bản (liệt kê danh sách nhång đối tượng cấm trong hoạt động xuất bản, như Tuyên truyền chống Nhà nåc CHXHCN Việt Nam, phá hoại đoàn kết nhân dân), . . .

Thứ ba, chiåu theo Nghị quyết được thông qua tại Đại hội lần thứ 28 ở Seoul vào tháng 5/2008, IPA kêu gọi chính phủ Việt Nam trả tự do ngay lập tức cho nhång nhà xuất bản, nhà văn, nhà báo và blogger đang bị cầm tù hoặc bị quån thúc chế vì đã hành xå quyån từ do ngôn luận theo quy định của Hiệp hội pháp.

Nói chung, Hiệp hội Xuất bản Quốc tế kêu gọi Việt Nam loại bỏ tất cả nhång hạn chế về quyån từ do xuất bản và từ do ngôn luận.